

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา
Students' Opinions towards the Educational Management
in Yala Islamic College

ชอลีสะห์ หะยีสะมะแอ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการให้บริการนักศึกษา และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 276 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.97 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย t-Test และ F-Test

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้งห้าด้าน พบว่าด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริหารอยู่ในระดับดี ส่วนด้านอาคารสถานที่และด้านการให้บริการนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และภูมิลำเนาของนักศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสาขาวิชาที่ศึกษาและสถานภาพทางเศรษฐกิจของนักศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน การศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามยะลา

Abstract

The objectives of this research were to investigate the students' opinions concerning the educational management in Yala Islamic College including buildings, administration, instruction, student activities, and student service aspects; and to identify the factors affecting their opinions. The samples selected by using the multi-stage survey method were 276 undergraduate students of the Faculty of Islamic Studies, Yala Islamic College, academic year 2002. The research instrument was a rating scale questionnaire with reliability at 0.97. The data were analyzed by using the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Statistics used were percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and F-test.

* M.Ed. (Islamic Education), อาจารย์ สาขาวิชาวิชาที่พครุ คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.

The results showed that as a whole, the students' opinions towards the educational management was at a moderate level. When each aspect was considered individually, among the five aspects, the instruction, the student activities and the administration were perceived as at good levels, while the student service and the buildings were perceived as at moderate levels. Concerning the factors affecting on the students' opinions, it found that gender, age, year of study, and hometown had significantly effected on their opinions. On the contrary, the department and economic status were found to have no significantly effected on their opinions towards the educational management.

Keywords: opinion towards educational management, educational management in higher educational institution, private higher educational institution, Islamic education, Yala Islamic College.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ประเทศไทย มุ่งเน้นการจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรมและให้มีคุณภาพสูงสุด เพื่อการพัฒนาคนุชนุชนทุกระดับ ดังที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 :5) สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างองค์ความรู้ใหม่และผลิตปัญญาชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพให้แก่สังคมและประเทศชาติตามเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้น และถือเป็นภารกิจประการสำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษาทั้งนี้เพราะบุคคลที่ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นเปรียบเสมือนสมองของสังคม (สุเทพ การุณย์ลัญจกร และคณะ, 2543 :2) ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพดังกล่าวนี้คือ ระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นรัฐได้ให้สิทธิแก่สถานศึกษาเอกชนดำเนินกิจการได้อย่างอิสระดังระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 45 ว่า “ให้สถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษา” และมาตรา 30 ว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ...” อีกทั้งกำหนดในมาตรา 47 ไว้ว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ...” สาระของพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ เป็นเรื่องที่สถานศึกษาทุกแห่งนำไปปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคนให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมีการพัฒนาที่สมดุลรอบด้าน (วิจารณ์ พานิชและคณะ, 2544: คำนำ)

วิทยาลัยอิสลามยะลาเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดทำการสอนวิชาทางด้านอิสลามศึกษาเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งได้รับการรับรองจากทบวงมหาวิทยาลัยให้เปิดดำเนินการหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชาอ์อะฮ์ (กฎหมายอิสลาม) และสาขาวิชาอูซูลุดดีน (หลักการศาสนาอิสลาม) ในปี พ.ศ. 2541 ตั้งแต่เปิดทำการสอน วิทยาลัยได้มีการพัฒนาปรับปรุงในด้านการจัดการเรียนการสอน การบริการทางการศึกษาและด้านอื่นๆอยู่ตลอดเวลา และในปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยได้ผลิตบัณฑิตรุ่นแรก

ออกรับใช้สังคม ดังนั้นวิทยาลัยควรที่จะทำการศึกษาค้นคว้าถึงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของวิทยาลัย เพื่อนำมาข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งเป็นที่ยอมรับและบรรลุเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ตลอดจนเพื่อเป็นการพัฒนาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าต่อไปและเตรียมพร้อมสู่การเป็นมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพในการจัดการศึกษาในอนาคต

ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา" เพื่อศึกษาว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านต่างๆเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเสนอต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการการจัดการศึกษาของสถาบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการให้บริการนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา

สมมุติฐานในการวิจัย

นักศึกษามีเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน ภูมิภาค และสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาในภาพรวมและในแต่ละด้าน
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา
3. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ประกอบแนวทางในการพิจารณาการกำหนดนโยบาย วางแผนในการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยอิสลามยะลา 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการให้บริการนักศึกษา

2. **ขอบเขตด้านตัวแปร** ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน ภูมิภาค และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจ ส่วนตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาในวิทยาลัยยะลาในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการให้บริการนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา หมายถึง ทักษะและความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการให้บริการนักศึกษา

2. วิทยาลัยอิสลามยะลา หมายถึง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของเอกชน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันมีสอง วิทยาเขต วิทยาเขตยะลาและวิทยาเขตปัตตานี ในที่นี้หมายถึงวิทยาลัยที่ตั้งอยู่เดิม ณ ตำบลนุติ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 คณะอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา ประจำปีการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 886 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาชารีอะฮ์และสาขาวิชาอิสลามศึกษา ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยใช้สูตรของยามานะในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ของประชากรทั้งหมด และเลือกกลุ่มตัวอย่างขั้นสุดท้ายโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาดัชนีความสอดคล้องเป็นรายชื่อและคัดเฉพาะข้อคำถามที่มีความตรงตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพราะถือว่ามีความสอดคล้องโครงสร้างและหัวข้อที่ต้องการวัด นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 50 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (ลัวน สายยศและอังคณา สายยศ 2536: 200) และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ระดับ 0.97 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาโดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการให้บริการนักศึกษา ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเกิร์ต (Likert) มี 5 ระดับความคิดเห็น คือ ระดับดีมาก ระดับดี ระดับปานกลาง ระดับต่ำ และระดับต่ำมาก ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและนักวิจัยผู้ช่วยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 ฉบับ และได้แบบสอบถามคืนมาที่มีความสมบูรณ์จำนวน 231 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84 ของแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในการเปรียบเทียบกลุ่มเพื่อทดสอบความแตกต่างในกรณีเปรียบเทียบตัวแปรสองกลุ่มใช้สถิติอนุमानในการทดสอบค่าที (t-Test) และในการเปรียบเทียบตัว

แปรมากกว่าสองกลุ่ม ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) และใช้สถิติ Scheffe ในกรณีที่ค่าเอฟ (F-Test) มีนัยสำคัญ ต้องเปรียบเทียบเป็นคู่

5. เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ใช้เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยเลขคณิตของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126-127)

ตารางที่ 1 เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับดีมาก
3.50-4.49	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับดี
2.50-3.49	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง
1.50-2.49	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับต่ำ
1.00-1.49	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับต่ำมาก

สรุปผลการศึกษา

1. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาต่าง ๆ พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับดีมี 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75) ด้านการจัดกิจกรรม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62) และด้านการบริหาร (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54) นอกจากนั้นเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านอาคารสถานที่ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03) และด้านการให้บริการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีรายละเอียดดังนี้

1.1. **ด้านอาคารสถานที่** นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 6 มีสถานที่ทำการปฏิบัติศาสนกิจหรือมัสยิดเพื่อใช้ทำการละหมาดร่วมเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18) และข้อที่ 14 สถานที่ตั้งของห้องสมุดเหมาะสมดีแล้วในการไปขอรับบริการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68) และผลการประเมินที่อยู่ในระดับต่ำมีเพียง 1 ข้อ คือ ข้อที่ 20 โรงอาหารมีจำนวนที่นั่งอย่างเพียงพอ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34) นอกจากนั้นผลการประเมินความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.2. **ด้านการบริหาร** นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในด้านการบริหารอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าระดับความคิดเห็นรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี โดยรายข้อที่มีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 4 อันดับแรก คือข้อที่ 15.การทำงานของวิทยาลัยอยู่ในรูปแบบของอิสลาม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) และอันดับรองลงมา คือ ข้อที่ 3. ผู้บริหารและบุคลากรส่วนใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีและมีบุคลิกภาพแบบอย่างอิสลาม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06) ข้อที่ 1.วิทยาลัยมีการวางแผนในการจัดการศึกษาโดยกำหนด ทิศทาง เป้าหมายวิชาการอย่างชัดเจน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) และข้อที่ 13. ผู้บริหารและอาจารย์ยินดีจะรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) นอกจากนั้นความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลางมีจำนวน 5 ข้อ คือ ข้อที่ 6. มีการใช้เทคโนโลยีที่นำมาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32) ข้อที่ 7. มีระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25) ข้อที่ 5. มีระบบงานธุรการและการสื่อสารภายในวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22) ข้อที่ 11. วิทยาลัยเปิดโอกาส

ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารงานของวิทยาลัย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) ข้อที่ 10. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบต่างๆของสถาบัน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06) และข้อที่ 8. มีการสนับสนุนด้านเครื่องมืออุปกรณ์แหล่งความรู้ เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนการสอน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05)

1.3. ด้านการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผลการประเมินความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับดี 3 อันดับแรก คือ ข้อที่ 28. รูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในบรรยากาศแห่งอิสลาม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29) (4.29) ข้อที่ 13. อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านบุคลิกภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28) และข้อที่ 9. อาจารย์มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) นอกจากนี้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเพียง 5 ข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ข้อที่ 22. การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48) ข้อที่ 5. มีการทำประมวลการสอนทุกรายวิชาที่เปิดสอน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47) ข้อที่ 21. อาจารย์ผู้สอนนำหลักจิตวิทยามาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39) ข้อที่ 33. มีการใช้วิธีการหรือเครื่องมือในการประเมินผลที่เหมาะสมและหลากหลาย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33) และข้อที่ 20. มีการนำสื่อการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04)

1.4. ด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับดี และผลการประเมินรายข้อที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ข้อที่ 2. วิทยาลัย ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการกิจกรรมทุกประเภทที่ไม่ขัดกับหลักการอิสลาม เพื่อการพัฒนานักศึกษา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22) ข้อที่ 3. วิทยาลัยส่งเสริม ให้นักศึกษาได้คิดสร้างสรรค์รูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ขัดกับหลักการอิสลามและไม่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) และข้อที่ 1. วิทยาลัยมีนโยบายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมพัฒนานักศึกษา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) ส่วนรายข้อที่เหลือมีผลการประเมินความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางมีเพียง 4 ข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ข้อที่ 9 มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักศึกษาทราบอย่างทั่วถึง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47) ข้อที่ 20. มีสถานที่หรือห้องทำงาน สโมสรนักศึกษาที่เป็นสัดส่วนดีและคล่องต่อการทำงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23) ข้อที่ 4. วิทยาลัยจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเพียงพอและเหมาะสม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18) ข้อที่ 18. นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดและเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาเป็นอย่างดี (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09)

1.5. ด้านการให้บริการ นักศึกษามีความคิดเห็นศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอิสลามยะลาในด้านการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับดี มีเพียง 3 ข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ข้อที่ 10. การเปิดบริการวันเวลาในการใช้ห้องสมุดมีความเหมาะสมดีแล้ว (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82) ข้อที่ 4. จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66) ข้อที่ 8. ห้องสมุดมีหนังสือตำราทางด้านอิสลามศึกษา ที่นักศึกษาสามารถใช้ค้นคว้าได้อย่างเพียงพอ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58) และผลการประเมินความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำมีเพียง 1 ข้อ คือ ข้อที่ 5. มีบริการคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างเพียงพอ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41) นอกจากนี้รายข้อส่วนใหญ่มีการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่ามียุทธศาสตร์ที่มีคะแนนค่อนข้างต่ำมาก คือข้อที่ 11 มีการให้ข้อมูลแก่นักศึกษาเกี่ยวกับทุนการศึกษาประเภทต่างๆอย่างทั่วถึง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68) วิทยาลัยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหรือจัดสรรทุนแต่ละประเภทไว้อย่างเหมาะสม (มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.74) วิทยาลัยจัดบริการแนะแนวแก่นักศึกษาทั้งทางการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ(มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88) มีสถานที่บริการแนะแนวให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นสัดส่วน(มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77) มีการจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างเหมาะสม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85) มีการจัดบริการด้านเกษตรกรรมพร้อมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ(มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73) วิทยาลัยมีการควบคุมคุณภาพ ความสะอาดและราคาของอาหารที่บริการในวิทยาลัย(มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77)

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา พบว่า เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และภูมิลำเนาของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ส่วนสาขาวิชาที่ศึกษาและสถานภาพทางเศรษฐกิจของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

2.1. เพศ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน โดยความคิดเห็นของนักศึกษาเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยเป็น 3.56 และความคิดเห็นของนักศึกษาเพศชายมีค่าเฉลี่ยเป็น 3.16 และนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

2.2. อายุ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มอายุระหว่าง 18-22 ปี กลุ่มอายุระหว่าง 23-26 ปี และกลุ่มอายุ 27 ปีขึ้นไป พบว่าแต่ละกลุ่มมีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ 3.50, 3.35 และ 3.21 โดยกลุ่มอายุระหว่าง 18-22 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.50 และกลุ่มอายุ 27 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.21 เมื่อทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าสถิติ F-test พบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.3. ชั้นปีการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ 3.42 3.62 3.36 และ 3.29 โดยกลุ่มนักศึกษาชั้นปีมี 2 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.62 และกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.29 เมื่อพิจารณาความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ F-test พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4. สาขาวิชา พบว่านักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารและนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.40 เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างกลุ่มพบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.5. ภูมิลำเนา พบว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาจำแนกตามภูมิลำเนามีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ คือ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3.46 ภาคใต้ตอนล่างและตอนบน 3.28 ภาคกลางและภาคอื่นๆ

3.27 โดยนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.46 และนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลางและภาคอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.27 เมื่อพิจารณาความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ F-test พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.6. สถานภาพทางเศรษฐกิจ พบว่านักศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาจำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท ระหว่าง 5,001-8,000 บาท และสูงกว่า 8,000 บาทขึ้นไป ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.46, 3.33 และ 3.33 ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติ F-test พบว่านักศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาในด้านต่างๆ

1.1. ด้านการเรียนการสอน พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดในจำนวนด้านการจัดการศึกษาทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับดี 3 อันดับแรก คือ รูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในบรรยากาศแห่งอิสลาม อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านบุคลิกภาพ และอาจารย์มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องวิทยาลัยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจด้านการผลิตบัณฑิตให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของปรัชญาของวิทยาลัยที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า “วิทยาลัยอิสลามยะลาเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความมุ่งมั่นการจัดการศึกษา...ที่ไม่ขัดกับหลักการอิสลามโดยทำการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ ศรัทธา และปฏิบัติตามหลักการของอัลกุรอานและสุนนะฮ์... มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งของตนเอง ครอบครัว และสังคม” (วิทยาลัยอิสลามยะลา, 2546) ดังนั้นวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญในการคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณสมบัติที่มีความพร้อมมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณวุฒิและคุณลักษณะด้านต่างๆ ซึ่งพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนในคณะอิสลามศึกษานั้นมีคุณวุฒิการศึกษาในระดับตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปและมีคุณลักษณะของการเป็นครูอาจารย์ที่ดี ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงจากการประชุมมุสลิมโลกเกี่ยวกับการศึกษาอิสลามในปี 1977 ที่ระบุไว้ว่า “การเลือกและแต่งตั้งครูนั้นไม่ควรตั้งอยู่บนฐานของคุณลักษณะเฉพาะด้านวิชาการอย่างเดียว หากจะต้องพิจารณาถึงการศรัทธาและความประพฤติอย่างจริงจัง” และที่สำคัญสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในอิสลามที่ให้ความสำคัญต่อครูในฐานะที่เป็นแบบอย่างที่สำคัญแก่ผู้เรียน ครูหรืออาจารย์ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในระบบการศึกษาอิสลาม เนื่องจากเป็นผู้ที่ขัดเกลาและฝึกฝนทักษะ ศักยภาพ คุณลักษณะ การปฏิบัติและการศรัทธา ตลอดจนมีอิทธิพลต่ออนาคตของนักเรียนนักศึกษา ดังนั้นอาจารย์ในอิสลามจะต้องเป็นผู้ที่อุทิศตน เสียสละ มีความรับผิดชอบสูง และที่สำคัญจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาและบุคคลทั่วไป (Watchareeya Wanglem, 1997: 44-59) ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของฝ่ายประเมินและวิจัยบัณฑิต วิทยาลัยอิสลามยะลา(2546 : 111)ที่พบว่าบัณฑิตมีความพึง

พอใจต่อหลักสูตรหรือสาขาวิชา วิธีสอน และผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยบัณฑิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ส่วนใหญ่มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของลดาวลัย ทรัพย์อยู่ (2543:98-99) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ด้านอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับสูงและมีความพึงพอใจมากที่สุดเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวนารอด อุทุมมกุล (2528 : 91อ้างในกาญจนา พรายงาม 2544:76) ที่ได้ศึกษาพบว่าอาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูง และผลการวิจัยครั้งนี้มีรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ด้าน คือ มีการนำสื่อการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอนนำหลักจิตวิทยามาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน และมีการใช้วิธีการหรือเครื่องมือในการประเมินผลที่เหมาะสมและหลากหลาย ทั้งนี้เพราะอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จบมาทางด้านศึกษาศาสตร์ ทำให้ขาดศาสตร์และศิลป์ในการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้หลักจิตวิทยา ตลอดจนการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสม

1.2.ด้านกิจกรรมนักศึกษา จากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ วิทยาลัย ส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมทุกประเภทที่ไม่ขัดกับหลักการอิสลาม เพื่อการพัฒนาการศึกษา วิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาได้คิดสร้างสรรค์รูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ขัดกับหลักการอิสลามและไม่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ และวิทยาลัยมีนโยบายและแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยมีความมุ่งมั่นในการที่จะผลิตหรือพัฒนาบัณฑิตให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้บรรลุผลตามปรัชญาของวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้น วิทยาลัยจึงได้ให้ความสำคัญยิ่งในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด และมีนโยบายเพื่อสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาอย่างชัดเจน ผลการวิจัยดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งวิทยาลัยในข้อดังต่อไปนี้ “ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ความกลมเกลียว ความร่วมมือระหว่างคนในชาติ” และ “ เพื่อสนับสนุนนโยบายเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านความมั่นคงของชาติ เรื่องการจัดการศึกษาในพื้นที่ส่วนนี้ของประเทศ” (วิทยาลัยอิสลามยะลา, 2546) นอกจากนี้วิทยาลัยได้กำหนดให้มีช่วงเวลาในวันทำการปกติสำหรับการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้สัปดาห์ละสองคาบเพื่อการจัดกิจกรรมในระดับวิทยาลัย คณะหรือสาขาวิชา ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวนี้อาจทำให้ทุกฝ่ายของวิทยาลัยสามารถเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆได้โดยเฉพาะฝ่ายผู้บริหารตั้งแต่ระดับอธิการบดีลงมา ตลอดจนจนถึงบุคลากรในฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมาพบปะ ให้ความรู้และรับฟังความคิดเห็นต่างๆที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นประจำ ซึ่งน่าจะเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นที่ดีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษานั้น มีข้อจำกัดบางประการอยู่บ้าง เช่น งบประมาณน้อย นักศึกษาเข้าร่วมน้อย ซึ่งผลการวิจัยสามารถยืนยันได้จากการศึกษาที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเพียงพอและเหมาะสม และนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดและเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาเป็นอย่างดีอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดในจำนวนข้อทั้งหมด

1.3. การบริหาร จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านการบริหารอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเป็นรายชื่อพบว่าระดับความ

คิดเห็นรายชื่อที่มีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 4 อันดับแรก คือ การทำงานของวิทยาลัยอยู่ในรูปแบบของอิสลาม ผู้บริหารและบุคลากรส่วนใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีและมีบุคลิกภาพแบบอย่างอิสลาม วิทยาลัยมีการวางแผนในการจัดการศึกษาโดยกำหนด ทิศทาง เป้าหมายวิชาการอย่างชัดเจน และผู้บริหารและอาจารย์ยินดีจะรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาของวิทยาลัยบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของปรัชญาของวิทยาลัยดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารวิทยาลัยนั้นได้รับการแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความเหมาะสม มีบุคลิกภาพที่ดี มีความรู้ทางด้านวิชาการอิสลามและเป็นบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินการก่อตั้งวิทยาลัย ส่งผลทำให้เกิดความทุ่มเทและรับผิดชอบต่อการบริหารวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนรายชื่อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 ข้อ คือ มีการสนับสนุนด้านเครื่องมืออุปกรณ์แหล่งความรู้ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบต่างๆของสถาบัน ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณและเป็นสถาบันการศึกษาแห่งใหม่ที่อยู่ในช่วงของการพัฒนา

1.4. ด้านอาคารสถานที่ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจากความคิดเห็นทั้งหมด 5 ด้าน อาจเนื่องจากการที่วิทยาลัยกำลังอยู่ในช่วงระยะแรกของการเปิดดำเนินการจัดการศึกษาและกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาและขยายตัวไปยังวิทยาเขตแห่งใหม่ที่จะพัฒนาให้เป็นเมืองมหาวิทยาลัยที่มีการบริการที่ครบวงจร กอปรกับงบประมาณของวิทยาลัยในแต่ละปีนั้นมีจำนวนเพียงจำกัด ดังนั้นการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่และบริเวณต่างๆภายในวิทยาเขตยะลาจึงต้องจำกัดขอบเขตการดำเนินการเฉพาะโครงการที่จำเป็นเท่านั้น จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมีจำนวน 2 ข้อ คือ มีสถานที่ทำการปฏิบัติศาสนกิจหรือมัสยิดเพื่อใช้ทำการละหมาดร่วมเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และสถานที่ตั้งของห้องสมุดเหมาะสมดีแล้วในการไปขอรับบริการ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยได้มีมัสยิดและสถานที่สำหรับปฏิบัติศาสนกิจที่สะดวกและสามารถบรรจุนักศึกษาได้อย่างเพียงพอ และมีห้องสมุดติดกับอาคารเรียนทำให้มีความสะดวกในการไปใช้บริการ และผลการประเมินที่อยู่ในระดับต่ำมีเพียง 1 ข้อ คือ โรงอาหารมีจำนวนที่นั่งอย่างเพียงพอ

1.5. ด้านบริการ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลาด้านการให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะว่าวิทยาลัยกำลังอยู่ในช่วงระยะแรกของการเปิดดำเนินการจัดการศึกษาและกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาและขยายตัวไปยังวิทยาเขตแห่งใหม่ ดังนั้นการให้บริการในด้านต่างๆมีข้อจำกัดอยู่มากมาย งบประมาณในแต่ละหน่วยงานบริการอาจได้รับการจัดสรรในจำนวนจำกัด และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการหรือเจ้าหน้าที่ให้บริการในหน่วยบริการต่างๆนั้นมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภาระงานในแต่ละฝ่ายที่มีมากและจำนวนนักศึกษาที่มาขอรับบริการมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของมัสลิน มาหะมะ (2545 : (2)) ที่ว่าวิทยาลัยควรสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดี มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน สร้างดุลยภาพระหว่างกำลังเจ้าหน้าที่กับปริมาณงานที่มอบหมายให้เหมาะสม ตลอดจนพบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีอายุน้อยและไม่มีความชำนาญในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบเท่าที่ควร จึงอาจส่งผลทำให้ระบบในการดำเนินการให้บริการในบางหน่วยบริการขาดความคล่องตัวล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับดีมีเพียง 3 ข้อ คือ การเปิดบริการวันเวลาในการใช้ห้องสมุดมีความเหมาะสมดีแล้ว จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดมีหนังสือตำราทางด้านอิสลามศึกษา ที่นักศึกษาสามารถใช้ค้นคว้าได้อย่าง

เพียงพอ และผลการประเมินความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำมีเพียง 1 ข้อ คือ มีบริการคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างเพียงพอ นอกจากนั้นการประเมินความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของฝ่ายประเมินและวิจัยบัณฑิต วิทยาลัยอิสลามยะลา (2546 : 111) ที่พบว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพอใจต่อห้องสมุดมีตำรา วารสารและอุปกรณ์ตรงความต้องการของนักศึกษาสูงที่สุด และพอใจต่อการให้บริการด้านฮาร์ดแวร์ของศูนย์คอมพิวเตอร์ต่ำที่สุด

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอิสลามยะลา

2.1. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยพื้นฐานหรือตัวแปรที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา และภูมิลำเนา

2.1.1. **เพศ** จากการศึกษาพบว่านักศึกษาเพศชายและนักศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่านักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาดีกว่านักศึกษาชาย เนื่องจากวิทยาลัยมีนโยบายที่จะสร้างบรรยากาศในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในอิสลามทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกล่องตัวในการดำเนินงานด้านต่างๆมากที่สุด วิทยาลัยจึงจัดให้มีระบบการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนักศึกษาและการให้บริการต่างๆแก่นักศึกษาทั้งชายและหญิงอย่างเท่าเทียมกัน แต่จัดให้มีการดำเนินงานด้านต่างๆที่เป็นแยกออกจากกันอย่างเป็นเอกเทศ เช่น ห้องเรียน การจัดกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาทางจิตวิทยาที่พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นและความคาดหวังแตกต่างกัน เพศหญิงมีลักษณะคล้ายตามมากกว่าเพศชาย และเพศชายจะมีความคิดเชิงรุก คิดก้าวไกลในอนาคต ตลอดจนมีความคาดหวังในความสำเร็จมากกว่าเพศหญิง (อ้างถึงใน ภัทรธิดา ผลงาม, 2545: 44)

2.1.2. **อายุ** นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-22 ปีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาดีกว่ากลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 23 ปีขึ้นไป เป็นเพราะว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในรั้ววิทยาลัยช่วงแรกยังมองเห็นการจัดการศึกษาในภาพรวมดีอยู่ แต่เมื่ออายุหรือประสบการณ์เพิ่มขึ้น นักศึกษาจะปรับตัวได้ดีขึ้น มีความรู้และได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับวิทยาลัยมากกว่านักศึกษารุ่นน้อง ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีความมั่นใจและกล้าในการแสดงความคิดเห็นในทางวิพากษ์วิจารณ์ต่อวิทยาลัยมากกว่านักศึกษารุ่นน้องที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าอายุเป็นปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความมีวุฒิภาวะที่จะจัดการเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาต่างๆการรับรู้ การแปลความหมาย ความเข้าใจ และการตัดสินใจ ซึ่งมีความแตกต่างกันตามพัฒนาการ ผู้ที่มีอายุมากกว่าย่อมมีโอกาสมากกว่าที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยตนเอง (อ้างถึงใน อิบรอเฮม หะยีสะอิ, 2545:8) และผลการศึกษาค้นนี้สอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา พรายงาม (2544 : 77) ที่พบว่านักศึกษาอายุต่ำกว่า 19 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาดีกว่านักศึกษามีอายุมากกว่า 19 ปีขึ้นไป

2.1.3. **ชั้นปี** นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในวิทยาลัยช่วงแรกยังมองเห็นการจัดการศึกษาในภาพรวมดี มี

ความรู้สึกตื่นตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ทางการศึกษา ทำให้รู้สึกท้าทายที่จะเรียนรู้ และยังได้รับการต้อนรับที่ดีจากทางสถาบันในฐานะนักศึกษาใหม่ ตลอดจนมีระบบการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ที่ดีจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษารุ่นพี่ในฐานะน้องใหม่ของสถาบัน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ซึ่งมีประสบการณ์ในวิทยาลัยนานกว่าและได้รับรู้หรือฝ่าฝืนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากกว่าทำให้มีความคิดเห็นต่อการศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำกว่านักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยในปีแรกๆ หรืออาจกล่าวได้ว่าเมื่อคุณวุฒิทางการศึกษาเพิ่มขึ้นบุคคลจะมีความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา พรายงาม (2544 : 78) ที่พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งยิ่งเรียนหลายชั้นปีความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อการจัดการศึกษาก็มากขึ้น อีกทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของดวงฤดี ช่วยขำ (2540 :99 อ้างในกาญจนา พรายงาม 2544 :77) ที่พบว่าระดับชั้นปีของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 มีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในด้านบรรยากาศการเรียนการสอน เพราะว่ามีความรู้สึกสนใจ ตื่นเต้นกับทุกสิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวการเรียน นักศึกษาอยากเรียน มีความตั้งใจในการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ พร้อมที่จะสนิทสนมกับเพื่อนและเชื่อฟังคำสอนของอาจารย์

2.1.4. ภูมิลำเนา นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏว่ายอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จากการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่สูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้ตอนล่างและตอนบน ภาคกลางและภาคอื่นๆ เนื่องจากวิทยาลัยตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในสามจังหวัดภาคใต้นั้นไม่ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยมากนัก ซึ่งต่างจากนักศึกษาที่มีจากจังหวัดอื่นๆ ต้องใช้เวลาในการปรับตัวพอสมควร ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความแตกต่างกันในเรื่องของสภาพแวดล้อม จึงทำให้นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่าประสบการณ์เดิมเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลสามารถถ่ายโยงการเรียนรู้ใหม่ได้ ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันย่อมเรียนรู้เหตุการณ์ใหม่ได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เคย (อ้างถึงในอิบรอเฮม หะยีสะอิ, 2545:8)

2.2. จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรหรือปัจจัยพื้นฐานหรือตัวแปรที่ไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาได้แก่ สาขาวิชา และสถานภาพทางเศรษฐกิจ

2.2.1. สาขาวิชา จากการศึกษาพบว่านักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งสองสาขาวิชาเท่ากัน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชานี้สังกัดอยู่ภายใต้คณะวิชาเดียวกันที่มีระบบในการจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทำให้มีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกัน จึงส่งผลทำให้นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของดวงฤดี ช่วยขำ (2540 :99 อ้างในกาญจนา พรายงาม 2544 :78) ที่พบว่านักศึกษาต่างสาขาวิชากันมีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา พรายงาม (2544:78) ที่พบว่านักศึกษาที่ศึกษาต่างคณะกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2.2. สถานภาพทางเศรษฐกิจ จากการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจนั้นไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในอิสลามที่กำชับให้

มุสลิมทุกคนศึกษาหาความรู้โดยไม่ได้แบ่งแยกชนชั้นวรรณะไม่ว่าจะร่ำรวยหรือยากจน เป็นเพศชายหรือหญิง ดังที่ท่านศาสนทูตได้กล่าวไว้ว่าในฮาดิษที่ว่า “การศึกษาหาความรู้นั้นเป็นหน้าที่เหนือมุสลิมทุกคน” และ “ไม่มีของขวัญชิ้นใดที่พ่อแม่จะมอบให้แก่ลูกที่ประเสริฐไปกว่าการให้การศึกษาที่ดี” (รายงานโดย ตีรมีซีย์และบัยฮากีย์) (อ้างถึงซอลีฮะห์ หะยีสะมะแอ, 2544:5) ด้วยเหตุดังกล่าวสังคมมุสลิมได้ให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาอบรมบุตรหลานเป็นอย่างสูงโดยมิได้คำนึงถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงฤดี ชั่วยงษ์ (2540 :99 อ้างถึงในกาญจนา พรายงาม 2544 :79) ที่พบว่า นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำ ปานกลาง และสูง มีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อม ของ ไพสิฐ จิรรัตนโสภา (2542 :80 อ้างถึงในกาญจนา พรายงาม 2544 :79) พบว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) ด้านอาคารสถานที่

- (1.1.) ควรปรับปรุงพัฒนาโรงอาหารให้มีจำนวนที่นั่งอย่างเพียงพอและมีมาตรฐานบริการที่ดี
- (1.2.) ควรจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนภายในบริเวณวิทยาลัยให้เพียงพอ
- (1.3.) ควรจัดให้มีบริเวณจอดยานพาหนะให้เพียงพอและเหมาะสม

(2) ด้านการบริหาร

- (2.1.) ควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานด้านธุรการ ระบบการสื่อสารและ เทคโนโลยีสารสนเทศและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
- (2.2.) จัดให้การอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านธุรการ ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ตลอดจนการพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง
- (2.3) ควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนนักศึกษา เช่น องค์การหรือสโมสรนักศึกษาได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดกฎระเบียบต่างๆของสถาบัน การพัฒนาและการบริหารงานของวิทยาลัยมากขึ้น

(3) ด้านการจัดการเรียนการสอน

- (3.1.) ควรให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่ละปีการศึกษาอย่างเพียงพอ
- (3.2.) ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนให้แก่อาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ การใช้สื่อการสอน หลักจิตวิทยาในการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยเฉพาะการใช้วิธีการหรือเครื่องมือในการวัดประเมินผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

(4) ด้านกิจกรรมนักศึกษา

- (4.1.) ควรจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- (4.2.) ควรมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทราบอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- (4.3.) ควรให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมและกำหนดรูปแบบกิจกรรมมากขึ้น และควรพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีรูปแบบหลากหลายและสามารถสนองความต้องการและความสนใจของนักศึกษามากขึ้น

(4.4.) ควรจัดให้มีห้องทำงานองค์การบริหารกิจการนักศึกษาหรือสโมสรนักศึกษาที่เป็นสัดส่วน และคล่องตัวต่อการทำงาน โดยจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเหมาะสม

(5) ด้านการให้บริการนักศึกษา

(5.1.) ควรจัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

(5.2.) ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาประเภทต่างๆอย่างทั่วถึง และควรมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหรือจัดสรรทุนการศึกษาอย่างเหมาะสมชัดเจน ควรให้คณะและสาขาวิชาที่มีบทบาทในการนี้ด้วย และควรแสวงหาแหล่งช่วยเหลือทุนการศึกษาแก่นักศึกษาจากหน่วยงานหรือองค์การกุศลต่างๆและผู้มีจิตศรัทธาให้มากกว่านี้

(5.4.) ควรจัดให้มีห้องให้บริการแนะแนวและคำปรึกษาที่เหมาะสมและเป็นสัดส่วน และควรจัดบริการแนะแนวให้ทั่วถึงทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม อีกทั้งควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่หรืออาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามาประจำตำแหน่ง

(5.5.) ควรจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างเหมาะสม และสามารถให้บริการด้านเภสัชกรรม พร้อมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอและมีคุณภาพมาตรฐาน โดยควรจัดให้มีห้องพยาบาลพร้อมเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการบริการสุขภาพอนามัยประจำการอยู่ เพื่อให้การบริการดูแลและให้การปฐมพยาบาล

(5.6.) ควรจัดให้มีฝ่ายรับผิดชอบที่ทำการควบคุมคุณภาพ ความสะอาดและราคาของอาหารที่บริการในวิทยาลัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

(1) เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแต่ละด้านให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ให้เจาะจงเฉพาะด้านลงไป เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการให้บริการนักศึกษา

(2) ควรจะมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันแต่ใช้กลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั้งผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ตลอดจนนักศึกษาในระดับอื่นๆทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถาบันให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดและสามารถพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสถาบันให้สูงขึ้น

(3) ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องหรือด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัย เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในแต่ละด้านให้มีคุณภาพสูงสุดและเพื่อเอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมต่อไป เช่น การศึกษาถึงความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการศึกษาของนักศึกษา การศึกษาองค์ประกอบหรืออิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัย การศึกษามาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัย การศึกษาองค์ประกอบที่ส่งเสริม และเป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยด้านต่างๆ

คำขอบคุณ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความปลอดภัยและความโปรดปรานของพระผู้เป็นเจ้า หลังจากที่ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือด้วยดี จากวิทยาลัยอิสลามยะลา ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยและจากบุคคลหลายๆ ฝ่าย โดยเฉพาะนักศึกษาคณะอิสลามศึกษา ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2545 ทุกคน ที่กรุณาให้ความร่วมมือด้วยดี ในการตอบแบบสอบถามด้วยความเสียสละและความเห็นใจยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกฝ่ายและทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ และความดีงามทั้งปวงของงานวิจัยนี้ ขอพระผู้เป็นเจ้าทรงตอบแทนให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านด้วยเทอญ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา พรายงาม. 2544. **ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะเยา**. ภาคนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- จิรเนาว์ ธรรมรัตน์ พฤกษ์. 2532. **ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เกี่ยวกับความรู้ด้านการสอน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ชูจิตร รินทะวงศ์ และคณะ. 2545. **ทัศนคติของนักศึกษาที่มีการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีไต้**. ราชชมงคลวิชาการ'45. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีไต้.
- ชอลีฮะห์ หะยีสะมะแอ. 2544. **“มโนทัศน์ทางการศึกษา: เปรียบเทียบจากทัศนะอิสลามและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”** สารวิทยาลัย. (ปีที่ 5 ฉบับที่ 21 กันยายน-ธันวาคม). วิทยาลัยอิสลามยะลา. 2544.
- ภัทรธิรา ผลงาม. 2545. **ความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษามหาบัณฑิตต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏเลย**. สถาบันราชภัฏเลย.
- มัสนัน มาหะมะ. 2545. **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยอิสลามยะลา**. ภาคนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ฝ่ายประเมินและวิจัยบัณฑิต วิทยาลัยอิสลามยะลา. 2546. **ภาวะการหางานทำของบัณฑิตวิทยาลัยอิสลามยะลา ปีการศึกษา 2545**. ยะลา: วิทยาลัยอิสลามยะลา.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์และคณะ. 2543. **การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี**. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ลดาวัลย์ ทรัพย์อยู่. 2543. **ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**. ภาคนิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. 2536.
- วัลลภ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2544. **การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิจารณ์ พานิช และคณะ. 2544. รายงานการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง การประกันคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา:กรณีศึกษานิวยอร์กแลนด์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- วิทยาลัยอิสลามยะลา.2546. คู่มือการศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา. ยะลา : สำนักวิชาการ วิทยาลัย อิสลามยะลา.
- สุเทพ การุณย์ดีัญจกร และคณะ.2543. การศึกษามาตรฐานของสถาบันราชภัฏสกลนคร. คณะครู ศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- อิบรอเฮม หะยีสะอิ. 2545. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความเชื่อมั่นใน ตนเองและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามยะลา จังหวัดยะลา. สาร นิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Cronbach, L.J. 1990. Essentials Psychological Testing. 5thed. New York : McGraw-Hill.
- Watchareeya Wanglem.1997. Ideal and Actual Teaching Behaviour (Roles) as Perceived by Islamic Studies Teachers in the Public Secondary Schools in Southern Border Provinces of Thailand. Unpublished M.Ed. Thesis.Department of Education, IIUM, Malaysia.